

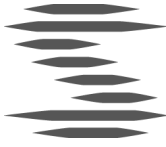
2018-04-27

2018/1008

KONSULTATION
BSP/BRP
BILAGA 2

Bilaga 2

Villkoren för balansansvariga parter

Balanskoden fastslår principer, förutsättningar och åtaganden kring rollen som balansansvarig part. Dessa grundförutsättningar ingår delvis i mer detaljerad form i förslaget till villkor enligt artikel 18, och delvis mer implicit i hur villkoren har utformats.

Varje balansansvarig part ska i realtid sträva efter att vara balanserad eller hjälpa elkraftsystemet att bli balanserat.

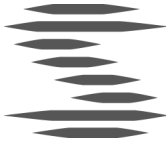
Balansansvariga kommer att avräknas och vara ekonomiskt ansvariga för obalanser enligt dessa villkor, vilket även gäller idag. Avräkningen kommer att ske av Svenska kraftnät utsedd part.

Precis som idag tillåter föreslagna villkor att en balansansvarig kan handla på intradag fram till dess att marknaden stänger samt uppdatera sina reglerobjektsplaner, för att justera sin position. Efter stängningstid för kapacitetstilldelning mellan elområden på intradag-marknaden kommer den balansansvarige att kunna uppdatera sina reglerobjektsplaner fram till 45 minuter före leveranstimmens start, då dessa blir bindande för avräkning.

Förslag till villkor för balansansvariga parter

Ramar för inrättandet av europeiska plattformar för utbyte av balansenergi och för processen för nettning av obalanser		
18.3.b	When developing proposals for terms and conditions for balancing service providers and balance responsible parties, each TSO shall respect the frameworks for the establishment of European platforms for the exchange of balancing energy and for the imbalance netting process pursuant to Articles 19, 20, 21 and 22.	Vid utarbetandet av förslagen för villkor för leverantörer av balanstjänster och balansansvariga parter, ska varje systemansvarig för överföringssystem respektera de ramar för inrättandet av europeiska plattformar för utbyte av balansenergi och för processen för nettning av obalanser i enlighet med artiklarna 19, 20, 21 och 22.
Villkor	Villkoren för balansansvariga parter ska respektera de ramar för inrättandet av europeiska plattformar för utbyte av balansenergi och för processen för nettning av obalanser som urformas i enlighet med artiklarna 19, 20, 21 och 22 i förordning (EU) 2017/2195.	
Kommentar Svenska kraftnät	<p>Villkoren för utbyte av balansenergi samt processen för nettning av obalanser i enlighet med artiklarna 19, 20, 21 och 22 tas fram gemensamt av alla systemansvariga för överföringssystem inom det europeiska plattformsarbetet.</p> <p>TSO:ernas förslag till genomföranderam för europeiska plattformar för utbyte av balansenergi samt för processen för nettning av obalanser ska godkännas av varje relevant tillsynsmyndighet. Innan förslagen lämnas in för godkännande ska de vara föremål för offentligt samråd på europeisk nivå. Förslagen ska bl.a. omfatta ramen för harmonisering av de villkor som avser balansering och som fastställs i artikel 18 i GL EB.</p> <p><i>RR (artikel 19) och process för netting av obalanser (artikel 22)</i></p> <p>Förslag till genomföranderam för plattformar för netting av obalanser samt utbyte av balansenergi från ersättningsreserver ska lämnas in för godkännande senast den 18 juni 2018. Samråden om dessa förslag är nu avslutade. Tillsynsmyndigheterna förväntas fatta beslut senast den 18 december 2019. Implementering förväntas ske ett år efter godkännandet, dvs. tidigast den 18 december 2020. RR-produkten finns inte i Sverige idag, men om behovet av långsamma produkter kommer att behövas kan den införas i framtiden.</p> <p><i>aFRR (artikel 21) och mFRR (artikel 20)</i></p> <p>Förslag till genomföranderam för plattformar för utbyte av balansenergi från aFRR och mFRR ska lämnas in för godkännande senast den 18 december 2018. Konsultation för dessa förslag sker för aFRR under tiden 26 april - 26 juni 2018 och preliminärt i mitten av maj 2018 och två månader framåt för mFRR. Tillsynsmyndigheterna förväntas fatta</p>	

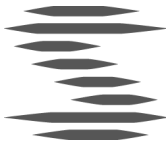
	<p>beslut senast den 18 juni 2019. Implementering förväntas ske 30 månader efter godkännandet, dvs. tidigast den 18 december 2021.</p> <p>Svenska kraftnät följer utvecklingen av plattformarna och ser idag ingen motsättning mellan de nationella villkoren för BSP och BRP och de ramar som arbetas fram för plattformarna. Skulle det i framtiden visa sig att det finns motsättningar kommer de nationella villkoren för BSP och BRP att uppdateras och konsulteras om.</p>
--	--

Definition av balansansvar		
18.6.a	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the definition of balance responsibility for each connection in a way that avoids any gaps or overlaps in the balance responsibility of different market participants providing services to that connection.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla definitionen av balansansvar för varje anslutning, på ett sådant sätt att man undviker luckor eller överlappningar i balansansvar hos olika marknadsaktörer som tillhandahåller tjänster till den anslutningen.
Villkor	Balansansvar: ansvar för att balansera förbrukning och försäljning av el med produktion och inköp av el samt skyldighet att svara ekonomiskt för obalanser. Ansvaret är exklusivt för produktion respektive förbrukning i en leveranspunkt.	
Kommentar Svenska kraftnät	<p>Den i dag gällande lagstiftningen på elområdet innehåller en definition av balansansvar som bara gäller uttagspunkter. Miljö- och energidepartementet har nyligen remissat ett förslag till ny elmarknadslag och där infört en ny definition av balansansvar som gäller både uttags- och inmatningspunkter. Denna definition täcker också handel med el.</p> <p>Mot denna bakgrund och med hänsyn tagen till 18.6.a föreslås en ny definition av balansansvar jämfört med den befintliga definitionen i Svenska kraftnäts avtal om balansansvar. Definitionen baseras på den som återfinns i förslaget till elmarknadslag kompletterat med att ansvaret är exklusivt för produktion respektive förbrukning i en leveranspunkt. Genom den kompletterande skrivningen säkerställs att ingen överlappning i balansansvar sker hos olika aktörer. I en leveranspunkt kan endast en aktör ha balansansvaret för förbrukningen och en aktör för produktionen.</p>	

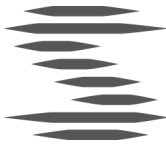

Krav för att bli en balansansvarig part		
18.6.b	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the requirements for becoming a balance responsible party.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla kraven för att bli en balansansvarig part.
Villkor	För att bli balansansvarig part krävs att man ingår avtal om balansansvar och Ediel-avtal med Svenska kraftnät samt ingår avtal med den som utför balansavräkningen. Balansansvarig part ska ställa säkerhet för det rätta fullgörandet av sina förpliktelser.	
Kommentar Svenska kraftnät	För att bli balansansvarig måste man enligt gällande lagstiftning ingå avtal om balansansvar med Svenska kraftnät och ingå avtal med den som utför balansavräkningen, idag är det eSett Oy. Grundläggande villkor i dessa avtal är att balansansvarig har ett Ediel-avtal med Svenska kraftnät och ställer ekonomisk säkerhet för det rätta fullgörandet av sina förpliktelser. Idag hanteras ställandet av säkerheter hos eSett Oy.	

Krav på ekonomiskt ansvar för obalanser		
18.6.c	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the requirement that all balance responsible parties shall be financially responsible for their imbalances, and that the imbalances shall be settled with the connecting TSO.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla kravet att alla balansansvariga parter ska vara ekonomiskt ansvariga för sina obalanser och att obalanserna ska avräknas med den anslutande systemansvarige för överföringssystemet.
Villkor	Balansansvarig part är ekonomiskt ansvarig för sina obalanser. Avräkning av obalanserna utförs av Svenska kraftnät utsedd tredje part.	
Kommentar Svenska kraftnät	För att få bli balansansvarig part måste man ingå avtal om balansansvar med den Svenska kraftnät och eSett Oy, som utför avräkningen av de balansansvariga parterna å Svenska kraftnäts vägnar.	

Villkor för balansansvarigs skyldigheter avseende rapportering och information		
18.6.d	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the requirements on data and information to be delivered to the connecting TSO to calculate the imbalances.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla kraven på data och information ska levereras till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet för att beräkna obalanserna.
Villkor	<p>Balansansvarig part ska rapportera planer för sin produktion och förbrukning. Rapportering sker per reglerobjekt. Ett reglerobjekt ska tillhöra samma balansansvarig part, elområde och kraftslag.</p> <p>Balansansvarig part ska rapportera planerade produktionsförflyttningar.</p> <p>Balansansvarig part ska rapportera bilateral handel mellan elhandelsföretag.</p> <p>Balansansvarig part ska tillhandahålla strukturinformation enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none">> Registrera för vilka elhandelsföretag de åtagit sig balansansvar avseende produktionsbalanskraft samt i vilka nätavräkningsområden detta gäller.> Registrera för vilka elhandelsföretag de åtagit sig balansansvar för avseende förbrukning/handel, samt i vilka nätavräkningsområden detta gäller.> Registrera bilateral handel för de elhandelsföretag de ansvarar för. <p>Balansansvarig part för nominerad elmarknadsoperatör ska rapportera utfall av dagen före- samt intradaghandel.</p> <p>Balansansvarig part för nominerad elmarknadsoperatör ska rapportera spotpris.</p>	
Kommentar Svenska kraftnät	<p>Balansansvarigas skyldighet att rapportera reglerobjektsplaner för att beräkna obalanser kan komma att ändras i framtiden. Se avsnitt "Framtidens elmarknad" i huvuddokumentet.</p> <p>Rapportering av planer för förbrukning gäller endast för förbrukning ingående i ett reglerobjekt. Information om reglerobjekt finns i regeldokumentet "<u>Regler för Reglerobjekt</u>".</p>	

Reglerna för balansansvarig part att ändra sina planer		
18.6.e	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the rules for balance responsible parties to change their schedules prior to and after the intra-day energy gate closure time pursuant to paragraphs 3 and 4 of Article 17.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla reglerna för balansansvarig part att ändra sina planer före och efter stängningstiden för kapacitetstilldelning på intradagsmarknaden i enlighet med punkterna 3 och 4 i artikel 17.
Villkor	Balansansvarig part ska till Svenska kraftnät vid en bestämd tid dagen före leveransdygnet och därefter vid varje förändring fram till 45 minuter innan leveranstimmen rapportera planer för sin produktion och förbrukning. Rapportering sker per reglerobjekt. Bilateral handel mellan elhandelsföretag ska rapporteras senast 45 minuter innan leveranstimmen.	
Kommentar Svenska kraftnät	Rapportering av planer för förbrukning gäller endast för förbrukning ingående i ett reglerobjekt. Information om reglerobjekt finns i regeldokumentet " <u>Regler för Reglerobjekt</u> ".	

Reglerna för avräkning av balansansvarig part		
18.6.f	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the rules for the settlement of balance responsible parties defined pursuant to Chapter 4 of Title V.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla reglerna för avräkning av balansansvariga parter som definieras i enlighet med kapitel 4 i avdelning V.
Villkor	Se 18.6.k	
Kommentar Svenska kraftnät	Kapitel 4 i avdelning V innehåller artiklarna 52 Avräkning av obalanser, 53 Avräkningsperiod för obalanser, 54 Beräkning av obalanser, 55 Obalanspris, villkor för dessa anges under artikel 18.6.k.	

Obalansområde och område för obalanspris		
18.6.g	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the delineation of an imbalance area pursuant to Article 54(2) and an imbalance price area.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla avgränsningen av ett område för obalans i enlighet med artikel 54.2 och ett område för obalanspris.
Villkor	Obalansområde är ett fördefinierat område för vilket obalanspris ska beräknas. Obalansområde är samma område som planeringsområde och elområde.	
Kommentar Svenska kraftnät	<p>Det finns många olika områden angivna i koderna och i olika sammanhang bland annat obalansområde (eng. <i>imbalance area</i>), obalansprisområde (eng. <i>imbalance price area</i>), market balance area (eSetts avräkningsområde), planeringsområde (eng. <i>scheduling area</i>), LFC-område (eng. <i>load-frequency control area</i>). För Sverige kommer alla dessa områden omfatta samma geografiska region, det vi idag kallar elområde.</p> <p>Definition av elområde enligt dagens balansansvarsavtal: fördefinierat område för uppdelning av handel på elmarknaden. Ett elområde är det minsta möjliga område som kan få ett eget pris på Elspot. En geografisk definition finns på www.natomraden.se.</p>	

Villkor för avräkningstider		
18.6.h	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain a maximum period for the finalisation of the settlement of imbalances with balance responsible parties for any given imbalance settlement period pursuant to Article 54 Imbalance calculation.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla en maximal tidsperiod för slutförandet av avräkningen av obalanser med balansansvariga parter för en viss avräkningsperiod för obalanser i enlighet med artikel 54 Beräkning av obalanser.
Villkor	<p>Preliminär avräkning utförs och rapporteras två dagar efter leveransdygnet.</p> <p>Slutgiltig avräkning utförs och rapporteras första dagen efter elnätsföretagets sista rapporteringsdag.</p> <p>Balansavräkningen faktureras per vecka. Fakturering sker första arbetsdagen efter att samtliga leveransdagar i veckan slutavräknats.</p> <p>Balansansvarig ska kontrollera resultat från preliminär och slutlig avräkning snarast efter att informationen erhållits och underrätta den som utför balansavräkningen om eventuella fel som kan föranleda en omräkning av balanskraften.</p>	

Kommentar Svenska kraftnät	Elnätsföretagens krav på rapportering, däribland sista rapporteringsdag, regleras i författning.
---	--

Konsekvenser vid avtalsbrott		
18.6.i	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the consequences in case of non-compliance with the terms and conditions applicable to balance responsible parties.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla konsekvenserna vid bristande efterlevnad av de villkor som gäller för balansansvariga parter.
Villkor	<p>Part ska vid väsentligt avtalsbrott som inte avser betalningsdröjsmål utge vite om 100 000 kronor till motparten. Om en skadelidande part kan visa att han lidit skada motsvarande ett högre belopp ska detta belopp utges.</p> <p>Med väsentligt avtalsbrott avses bland annat upprepade betalningsdröjsmål, att dröja med betalning mer än två bankdagar efter mottagande av skriftlig betalningsanmaning, att sakna giltigt avtal om avräkning med den som utför balansavräkningen och att missbruka balans-tjänsten. Ett exempel på missbruk av balanstjänsten är att medvetet eller systematiskt ha stor obalans.</p> <p>Svenska kraftnät äger rätt att med omedelbar verkan häva avtalet vid väsentligt avtalsbrott från balansansvarigs sida. Hävning till följd av missbruk av balanstjänsten kommer inte att ske utan att balansansvarig får tillfälle att yttra sig. Svenska kraftnät äger vidare rätt att häva Avtalet med omedelbar verkan om balansansvarig träder i likvidation, inställer betalningarna, försätts i konkurs eller visar annat tecken på att vara på obestånd.</p> <p>Parterna är ansvariga gentemot varandra för skada som orsakas av värdslöshet.</p> <p>Skadestånd ska inte utges för indirekt skada, till exempel förlorad vinst, minskad produktion, hinder att uppfylla förpliktelse mot tredje man eller utebliven nytta av avtal, om inte sådan skada orsakats genom grov värdslöshet eller uppsåt.</p> <p>Svenska kraftnät ansvarar inte i något fall för sådan skada som balansansvarig åsamkas till följd av brister i rapportering, avräkning mm, om dessa brister har sin grund i att balansansvarig eller elnätsföretag inte i föreskriven tid lämnat korrekta uppgifter.</p> <p>Part är fri från ansvar för bristande fullgörande av sina avtalsförpliktelser om, till den del och så länge, fullgörandet hindras av någon omständighet - såsom till exempel arbetskonflikt, eldsvåda, naturkatastrof, sabotage, krig, uppror, upplopp eller olyckshändelser - som parten inte skäligen</p>	

	kunnat förutse vid tiden för avtalets slutande och vars följder han inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna.
Kommentar Svenska kraftnät	Utöver vad som följer av allmänna kontraktsrättsliga regler föranleder den särskilda karaktären hos avtal om balansansvar vissa särskilda bestämmelser. Bestämmelserna motsvarar vad som gäller för balansansvariga enligt nu gällande avtal om balansansvar mm.

Rapportering ändringar i positionen		
18.6.j	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain an obligation for balance responsible parties to submit to the connecting TSO any modifications of the position.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla en skyldighet för balansansvariga parter att lämna in eventuella ändringar av positionen till den anslutande systemansvarige för överföringssystemet.
Villkor	Vid förändring av balansansvarig parts position ska balansansvarig part uppdatera reglerobjektsplaner och/eller bilateral handel.	
Kommentar Svenska kraftnät	Handel (utom bilateral handel), vilken ingår i balansansvariges position, rapporteras efter särskilda rapporteringsregler som överenskommit mellan nominerad elmarknadsoperatör och nordiska systemansvariga för överföringssystemen till eSett Oy.	

Villkor för balansavräkning		
18.6.k	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain the settlement rules pursuant to Articles 52, 53, 54 and 55.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla reglerna för avräkning i enlighet med artiklarna 52, 53, 54 och 55.
Villkor	<p>Gällande villkor från balansansvarsavtalet:</p> <p><i>Balanskraft</i> Balanskraft beräknas för förbrukning och för produktion per elområde och för varje timme. Positivt tecken på balanskraft anger att balansansvarig är överbalanserad, negativt tecken underbalanserad.</p> <p><i>Slutlig position</i> Slutlig position för produktion per elområde är summan av balansansvarigs rapporterade reglerobjektsplaner för produktionsreglerobjekt, inklusive grundreglerobjekt, inom elområdet.</p> <p>Slutlig position för förbrukning per balansansvarig och elområde är</p>	

<p>den beräknade summan av reglerobjektsplaner för produktion och handel.</p> <p><i>Produktionsbalanskraft</i> Produktionsbalanskraft är skillnaden mellan balansansvarig parts uppmätta produktion, baserat på nätägarnas mätvärdesrapportering och balansansvarig parts slutliga position för produktion, obalansjustering avseende eventuella uppgjorda affärer om reglerkraft (produktion) mellan leverantör av systemtjänster och Svenska kraftnät samt eventuell/a produktionsförflyttning/ar per elområde.</p> <p><i>Förbrukningsbalanskraft</i> Förbrukningsbalanskraft är skillnaden mellan balansansvarigs uppmätta förbrukning baserat på nätägarnas mätvärdesrapportering och balansansvarig parts slutliga position för förbrukning, obalansjustering avseende eventuella uppgjorda affärer om reglerkraft (förbrukning) mellan leverantör av balanstjänst och Svenska kraftnät per elområde.</p> <p><i>Obalansjustering</i> En obalansjustering per balansansvarig part och elområde beräknas som summan av aktiverad balansenergi som omfattas av balansansvarig parts reglerobjekt.</p> <p><i>Prissättning av produktionsbalanskraft</i> Överbalanspris för produktionsbalanskraft sätts till nedregleringspriset då elsystemet totalt varit överbalanserat under leveranstimmen, annars till balansgrundpriset.</p> <p>Underbalanspris för produktionsbalanskraft sätts till uppregleringspriset, eller bortkopplingspriset om detta gäller, då elsystemet totalt varit underbalanserat under leveranstimmen, annars till balansgrundpriset.</p> <p><i>Prissättning av förbrukningsbalanskraft</i> Överbalanspris för förbrukningsbalanskraft sätts till nedregleringspriset då elsystemet totalt varit överbalanserat eller till uppregleringspriset då elsystemet totalt varit underbalanserat under leveranstimmen.</p> <p>Underbalanspris för förbrukningsbalanskraft sätts till uppregleringspriset, eller bortkopplingspriset om detta gäller, då elsystemet totalt varit underbalanserat eller till nedregleringspriset då elsystemet totalt varit överbalanserat under leveranstimmen.</p> <p><i>Uppregleringspris</i> Uppregleringspriset är priset på det uppregleringsbud med högst pris som har avropats och bidragit med mFRR under leveranstimmen.</p> <p><i>Nedregleringspris</i> Nedregleringspriset är priset på det nedregleringsbud med lägst</p>

	<p>pris som har avropats och bidragit med mFRR under leveranstimmen.</p> <p><i>Referenspris</i> Som referenspris, dvs. värdet av ej aktiverad energi, används balansgrundpriset. Balansgrundpriset sätts lika med spotpriset i respektive elområde.</p>
Kommentar Svenska kraftnät	<p>Villkor kommer att tas fram enligt nedan:</p> <p><i>Artikel 52 Avräkning av obalanser.</i> Senast den 18 december 2018 ska alla TSO:ar utarbeta ett förslag till regler som rör fastställande av balansansvarigs position, balanskraftpris, obalansjustering, en-pris avräkning, metoder för tillämpning av två-pris avräkning samt definition av värdet för ej aktiverad balansenergi. Förslaget tas fram inom ramen för ENTSO-E och kommer att lämnas för konsultation under tredje kvartalet 2018.</p> <p><i>Artikel 53 Avräkningsperiod för obalanser.</i> Senast den 18 december 2020 ska 15 minuters avräkningsperiod vara implementerad i alla elområden. Fram till dess tillämpas 60 minuters avräkningsperiod.</p> <p><i>Artikel 54 Beräkning av obalanser.</i> Fram till dess att förslaget enligt artikel 52 är godkänt gäller artikel 54.3 (b), vilket innebär att balansansvarig har två positioner, en för produktion och en för förbrukning.</p> <p><i>Artikel 55 Obalanspris.</i> Artikelns anger villkor för nivå på obalanspris vid negativ respektive positiv obalans. I villkoren jämförs obalanspriset med det vägda genomsnittspriset för aktiverad balansenergi. För närvarande ingår endast pris från balansmarknaden för mFRR i det viktade medelpriset, eftersom mFRR priset tillämpas för att prissätta aFRR energi. Detta innebär att obalanspriset, det vill säga upp- respektive nedregleringspriset, inte får vara större respektive mindre än marginalpriset för mFRR.</p> <p>Definition av referenspris kan komma att ändras med anledning av det förslag som ska tas fram enligt vad som framgår i kommentar för artikel 52.</p> <p>Bortkopplingspris är det pris som prissätter balansansvarig parts balanskraft vid kritisk effektbrist då denne varit i underbalans. För närvarande är bortkopplingspriset 5 000 EUR/MW.</p>

Obalanser i samband med rampbegränsningar		
18.6.1	The terms and conditions for balance responsible parties shall contain, where existing, the provisions for the exclusion of imbalances from the imbalance settlement when they are associated with the introduction of ramping restrictions for the alleviation of deterministic frequency deviations pursuant to Article 137(4) of Regulation (EU) 2017/1485.	Villkoren för balansansvariga parter ska innehålla, i förekommande fall, bestämmelserna om uteslutning av obalanser från avräkningen av obalanser i samband med införandet av rampbegränsningar för minskning av deterministiska frekvensavvikelser i enlighet med artikel 137.4 i förordning (EU) 2017/1485.
Villkor	Inga villkor finns idag.	
Kommentar Svenska kraftnät	<p>I enlighet med artikel 118 och artikel 119 i GL SO arbetar de nordiska TSO:erna för närvarande med att ta fram driftavtal för synkronområdet och LFC-block.</p> <p>I avtalet för LFC-block kommer regler för rampbegränsningar för aktiv uteffekt i enlighet med artikel 137 i GL SO att ingå. Dessa regler ska lämnas in för godkännande av de nordiska tillsynsmyndigheterna senast den 14 september 2018.</p> <p>Några bestämmelser kring eventuell uteslutning av obalanser från avräkningen i samband med detta är ännu inte beslutat.</p>	